

Analýza diskuzních pořadů a zpravodajsko-publicistických rozhovorů (1. pololetí 2015)

- Všichni moderátoři zpravodajsko-publicistických rozhovorů i Václav Moravec se transparentností citací a parafrází pohybovali v intervalu přesného odkazování na externí zdroje (75 – 100 %).
- Průměrná míra konfrontačnosti V. Moravce vůči hostům byla 18 %, tedy o 3 procentní body vyšší než v 1. pololetí roku 2014. Mírný nárůst byl ovlivněn především neukázněností hostů, nikoliv zvýšením „útočnosti“ moderátora a jeho rezignací na kvalitu vedení diskuzí.
- Rozložení politických hostů diskuzních pořadů ČT v 1. pololetí bylo následující: 89 zástupců vládní koalice, 41 zástupců opozice a 16 představitelů jiných politických subjektů.
- Pětici nejčastěji diskutovaných mediálních událostí v Otázkách V. Moravce tvořily zahraniční kauzy.

V 1. pololetí roku 2015 bylo analyzováno **5 diskuzních relací** o celkové **stopáži 213 hodin a 41 minut.**

- ✓ Základní zjištění
- ✓ Metodologický úvod
- ✓ Témata
- ✓ Moderátor
- ✓ Hosté
- ✓ Zpravodajsko-publicistické rozhovory
- ✓ Zpracovatel

TÉMATA

Otázky V. Moravce a zpravodajsko-publicistické rozhovory tematicky pojiil zájem o *Evropskou unii* a její postoje k vlně uprchlíků, finanční situaci Řecka a vztahy s Ukrajinou a Ruskem (snímky [8](#), [9](#), [26](#) a [27](#)).

Nejčastěji diskutovanými mediálními událostmi v Otázkách V. Moravce i Hyde Parku, Hyde Parku Civilizace a Interview ČT24 byly ukrajinsko-ruský konflikt, příliv imigrantů do Evropy, boje s radikály Islámského státu a teroristické útoky islamistů v Paříži, Dánsku a Tunisu ([snímek 10](#)).

MODERÁTOR

Oproti 1. pololetí minulého roku aktuálně pouze mírně vzrostla míra konfrontačnosti Václava Moravce vůči hostům. Nedošlo přitom ani k poklesu přesnosti v odkazování na externí zdroje, a tedy ztrátě kvality práce moderátora (snímky [14](#) a [18](#)).

Václav Moravec dosahoval podobných hodnot transparentnosti jako moderátorky typově srovnatelného Interview ČT24 Světlana Witovská a Zuzana Tvarůžková (snímky [18](#) a [28](#)).

HOSTÉ

Rozložení politických hostů diskuzních pořadů České televize v 1. pololetí bylo následující: 89 zástupců vládní koalice, 41 zástupců opozice a 16 představitelů jiných politických subjektů (výsledný podíl zástupců koalice a opozice byl tedy 2,2; pro srovnání v Poslanecké sněmovně je tento podíl 1,25).

Minimální počet účastí zaznamenali zástupci KSČM a Úsvitu (a jeho nástupnických stran) (snímky [23](#) a [30](#)).

- Základní zjištění
- Metodologický úvod
- Témata
- Moderátor
- Hosté
- Zpravodajsko-publicistické rozhovory
- Zpracovatel

Tento dokument byl zpracován na základě požadavku České televize a shrnuje základní zjištění mediální analýzy diskuzního pořadu Otázky Václava Moravce a zpravodajsko-publicistických rozhovorů Interview ČT24, Hyde Park a Hyde Park Civilizace (poslední tři jmenované relace byly dříve součástí analýz zpravodajství, stopáž zkoumaných relací tak fakticky zůstala totožná, změnilo se pouze umístění analytických výsledků), kterou pro Českou televizi pravidelně zajišťuje společnost Media Tenor.

Kritéria, jejichž prostřednictvím analýza posuzuje kvalitu diskuzního pořadu České televize Otázky Václava Moravce, byla zvolena tak, aby bylo možné posoudit, do jaké míry „Česká televize vytváří prostor pro pořady představující diskusní konfrontaci idejí, myšlenek a konceptů vztahujících se k důležitým otázkám veřejného zájmu.“ Takto je definován základní princip sledovaného typu pořadů v Kodexu ČT (6.1).

Analýza ve většině případů popisuje odděleně obě části pořadu Otázky Václava Moravce: první polovinu relace vysílanou na ČT1 a druhou část obvykle přenášenou zpravodajskou stanicí ČT24.

V možnostech analytiků není posouzení/ověření „pravdivosti“ informací zveřejněných moderátory v jednotlivých relacích. Zvolený postup obsahové analýzy umožňuje posuzovat kvalitu pořadu jako takového prostřednictvím zkoumání jeho celkové obsahové struktury.

Není-li uvedeno v následujícím textu jinak, vztahují se veškeré výsledky k období od **1. 1. 2015** do **30. 6. 2015**.

Jednotlivá zjištění jsou doplněna popisem metodologických východisek tak, aby dokument byl srozumitelný i těm, kteří doposud nemají zkušenost s projekty obsahové analýzy.

Obsahová analýza připravovaná společností Media Tenor pro Českou televizi nabízí řadu možných úhlů pohledů na kvalitu a strukturu diskuzních pořadů a rozhovorů. Tato analýza zkoumá pořad Otázky Václava Moravce na třech úrovních (zpravodajsko-publicistické rozhovory jsou zkoumány pouze na úrovních tematické struktury a moderace):

TÉMATA

MODERÁTOR

HOSTÉ

Témata

Kapitola posuzuje různorodost témat, jak na úrovni tematických kategorií, tak na detailní bázi. Platí, že čím je diskuzní pořad tematicky variabilnější, tím je lépe naplněno poslání média.

Z tematické struktury je možné posuzovat relevanci agendy. Témata, která se týkají společenství jako takového, jsou považována za relevantnější než témata, která se týkají pouze individuálních činů/skutků.

Moderátor

Podle Kodexu ČT (6.5) „Moderátoři diskusních pořadů České televize jsou povinni zachovávat nestrannost. Divák by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký k diskutovanému problému nebo diskutujícím zaujímají postoj. Moderátoři vždy iniciují otevřenou výměnu názorů mezi pozvanými diskutujícími, současně však dbají na dodržování pravidel čestně vedené diskuse.“ Nestrannost moderátora je možné posuzovat podle konfrontačního, neutrálního, případně vstřícného charakteru jeho replik. Platí, že čím je relativní poměr konfrontačních otázek k jednotlivým uskupením, či konkrétním hostů vyrovnanější, tím je moderátorův přístup objektivnější, nestrannější.

Moderátor by měl iniciovat otevřenou výměnu názorů, pokud však hosty často přerušuje v jejich replikách, může to mít negativní vliv na plynulost diskuze. Analýza ukazuje, kteří hosté byli moderátorem nejčastěji přerušováni, a zkoumá, zda takové vstoupení do řeči bylo zapříčiněno neukázněností hosta.

Analýza si dále na úrovni moderátorova výkonu všímá transparentnosti. Toto kritérium posuzuje, nakolik přesně moderátor odkazuje k externím zdrojům informací. Platí, že čím je vyšší míra ověřitelnosti uváděných zdrojů, tím je moderátorovo tvrzení transparentnější.

Hosté

V kapitole věnované hostům, se analýza mimo jiné soustředí na proporcionální zastoupení aktérů diskuze. Kodex ČT (6.2) uvádí, že „*Vyváženost se posuzuje zejména podle váhy jednotlivých politických stran v demokratické společnosti odvozené především z výsledků voleb do hlavních orgánů zastupitelské demokracie. Zároveň je však třeba zajistit, aby poměr mezi diskusními vystoupeními činitelů vládních stran a stran opozičních byl v souhrnu poskytnutého prostoru přibližně vyrovnaný. Česká televize také vytváří podmínky pro přiměřenou účast mimoparlamentních politických stran a hnutí v těchto diskusích.*“ Čím adekvátněji odráží poměr zastoupení politických stran a politických hostů jejich proporcionální zastoupení v zastupitelských sborech, tím lépe plní diskuzní pořad svou funkci.

Analýza umožňuje sledovat poměr zastoupení žen v diskuzních pořadech. Lze tedy pozorovat, do jaké míry se pořad snaží poskytnout rovný přístup oběma pohlavím do televizního vysílání.

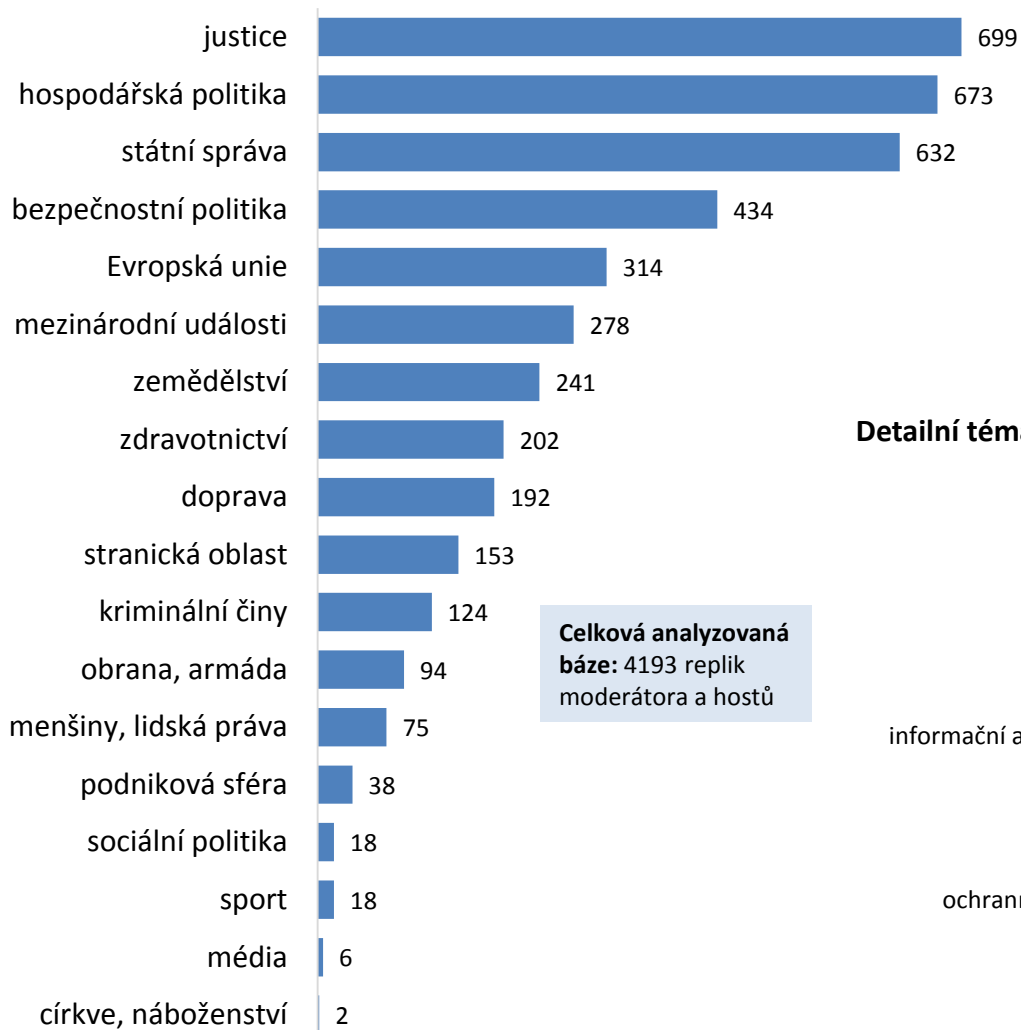
Při vystupování hostů si analýza všímá jejich ukázněnosti, jak často vstupují do replik moderátora, případně svých diskuzních partnerů a zda přiléhavě reagují na moderátorovy promluvy.

- ✓ Základní zjištění
- ✓ Metodologický úvod
- ✓ Témata
- ✓ Moderátor
- ✓ Hosté
- ✓ Zpravodajsko-publicistické rozhovory
- ✓ Zpracovatel

TEMATICKÁ STRUKTURA: Otázky V. Moravce (1. část)

Tematické kategorie OVM 1 (1P 2015), počet replik moderátora i hostů

Celková analyzovaná báze: 4193 replik moderátora a hostů

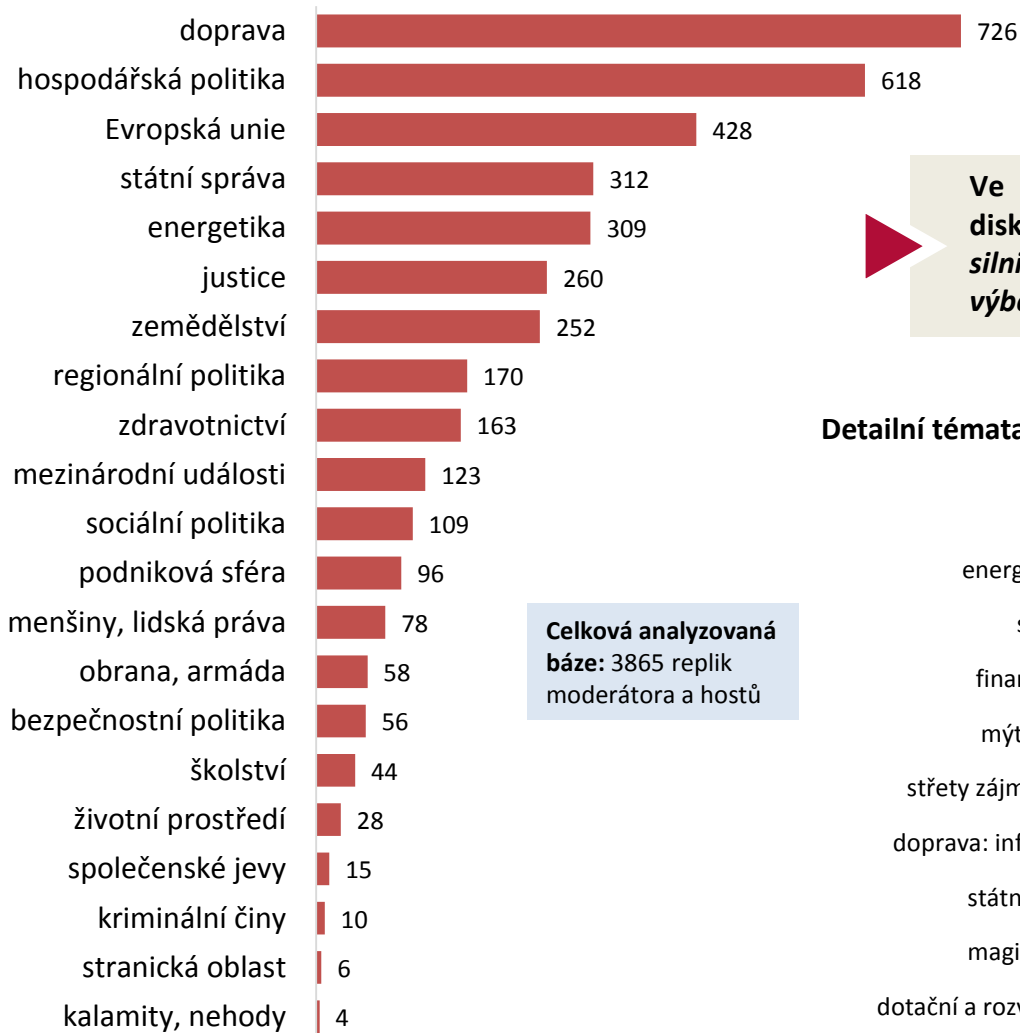
Zatímco v prvních třech měsících roku 2015 dominovala tematické náplni úvodní části Otázek **daňová politika** (především v souvislosti s daňovým zvýhodněním bionafy a plánu zavádění elektronické evidence tržeb), **ve druhém čtvrtletí se do popředí zájmu moderátora a hostů dostaly aktuální soudní procesy s Davidem Rathem a Janou Nečasovou.**

Detailní témata OVM 1 – TOP10 (1P 2015), počet replik moderátora i hostů

TEMATICKÁ STRUKTURA: Otázky V. Moravce (2. část)

Tematické kategorie OVM 2 (1P 2015), počet replik moderátora i hostů

**Celková analyzovaná
báze: 3865 replik
moderátora a hostů**

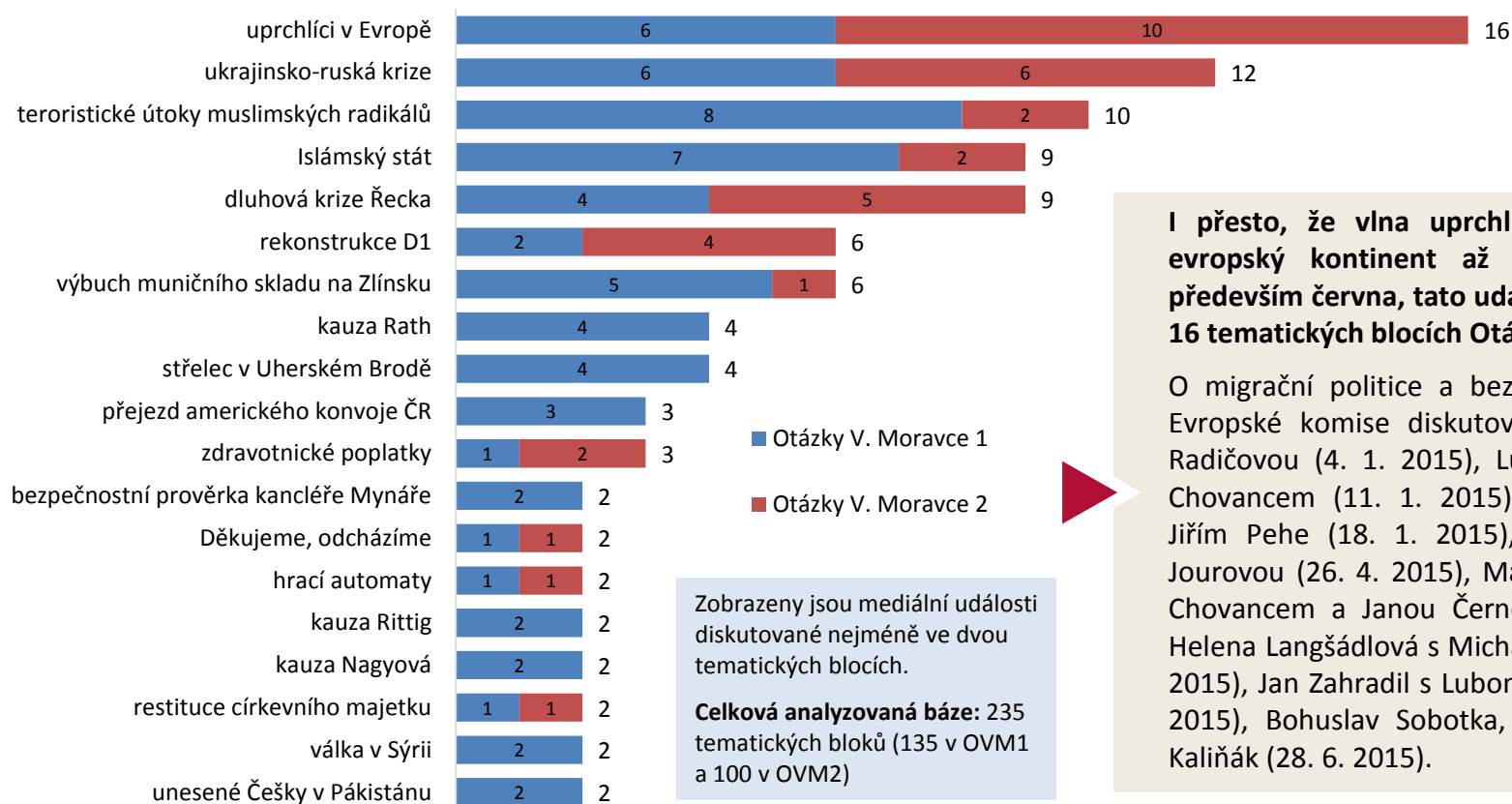
Ve druhé části Otázek Václav Moravec nejčastěji s hosty diskutoval o dopravě. Především o stavbách a rekonstrukcích silnic a dálnic a také o problémech s tendrem na nový systém výběru mýta.

Detailní témata OVM 2 – TOP10 (1P 2015), počet replik moderátora i hostů

TEMATICKÁ STRUKTURA: kauzy

Kauzy (OVM 1 a OVM 2, 1P 2015), na úrovni tematických bloků

Zobrazeny jsou mediální události diskutované nejméně ve dvou tematických blocích.

Celková analyzovaná báze: 235 tematických bloků (135 v OVM1 a 100 v OVM2)

I přesto, že vlna uprchlíků intenzivně zasáhla evropský kontinent až v průběhu května a především června, tato událost byla diskutována v 16 tematických blocích Otázky Václava Moravce.

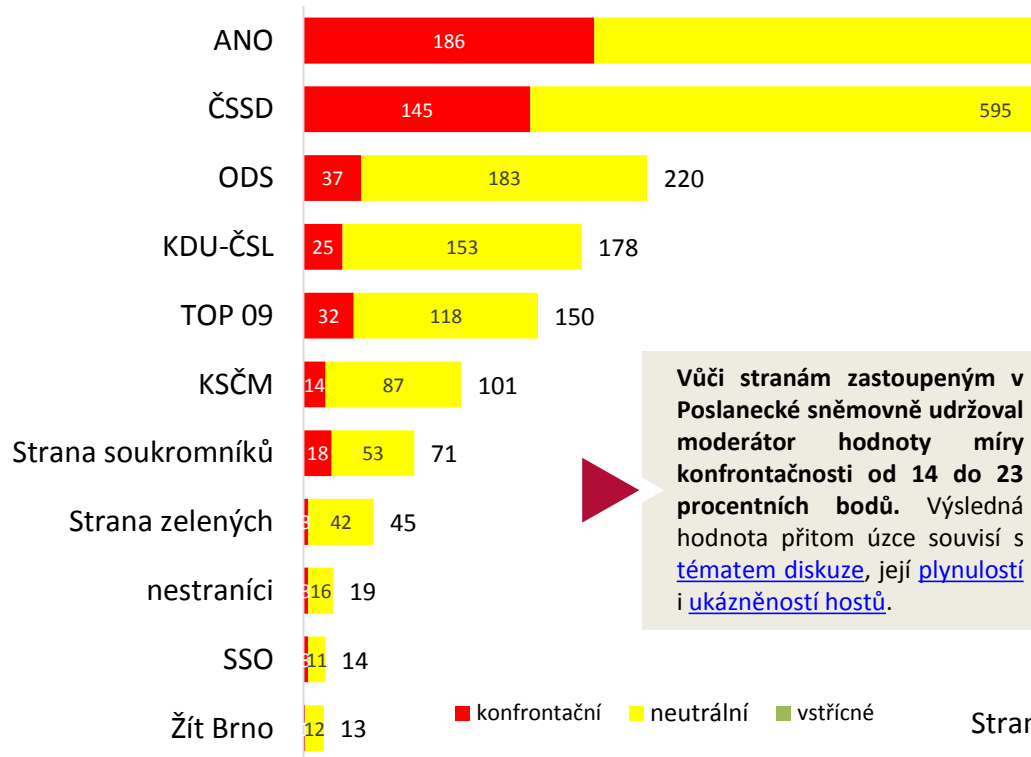
O migrační politice a bezpečnostních opatřeních Evropské komise diskutovali Jan Keller s Ivetou Radičovou (4. 1. 2015), Lukáš Macek s Milanem Chovancem (11. 1. 2015), Václav Bělohorský s Jiřím Pehe (18. 1. 2015), Jan Zahradil s Věrou Jourovou (26. 4. 2015), Magda Faltová s Milanem Chovancem a Janou Černochovou (17. 5. 2015), Helena Langšádlová s Michaelou Marksovou (31. 5. 2015), Jan Zahradil s Lubomírem Zaorálkem (14. 6. 2015), Bohuslav Sobotka, Tomáš Tuhý a Robert Kaliňák (28. 6. 2015).

Metodická poznámka: Takzvanou kauzu, přesněji řečeno mediální událost definují Dayan a Katz v knize Media Events šesti kritérii: 1. událost je přenášena živě; 2. událost je předem naplánovaná a anoncovaná veřejnosti; 3. událost je přerušением televizního programového schématu a vybočuje z denní rutiny; 4. událost není organizována médii samotnými, ale mimo mediální organizace; 5. vysílání události vyvolává silnou (až fascinovanou) odezvu publika a 6. vysílání události probouzí hluboce zakořeněné představy a vyprávění spjatá s hrdinstvím (Dayan, Katz, 1994, s. 102). Media Tenor tuto teorii aplikoval v analytické praxi a kauzami jsou v jeho metodice myšleny významné intenzivně medializované události splňující Dayanova a Katzova kritéria. Kauzou jsou tak pokryty multi-tematické mediální události, jejichž medializace prochází vývojem a v tematické skladbě jsou roztrženy do vyššího množství kategorií. Exemplárním příkladem je kauza metylalkohol, která se dotýkala tematických kategorií *kriminální činy* (skupinová kriminalita), *bezpečnostní politika* (policejní vyšetřování a zásahy celní správy), *hospodářská politika* (vládní opatření na ochranu spotřebitelů), *zdravotnictví* (zdravotní stav otrávených konzumentů), *justice* (soudní procesy s aktéry metanolové aféry), *společenské jevy* (situace rodin obětí) nebo *podniková sféra* (aféry firem napojených na tzv. metanolovou chobotnici).

- Základní zjištění
- Metodologický úvod
- Témata
- Moderátor
- Hosté
- Zpravodajsko-publicistické rozhovory
- Zpracovatel

MODERÁTOR: konfrontačnost

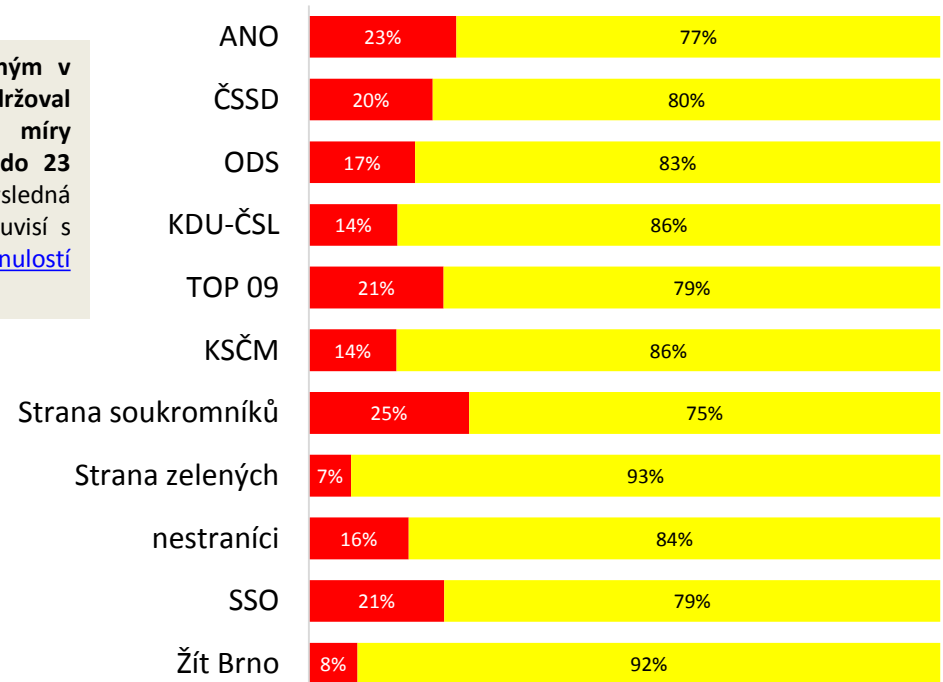
Konfrontačnost na stranické úrovni – absolutně (OVM 1 a 2, 1P 2015), počet replik moderátora

Vůči stranám zastoupeným v Poslanecké sněmovně udržoval moderátor hodnoty míry konfrontačnosti od 14 do 23 procentních bodů. Výsledná hodnota přitom úzce souvisí s tématem diskuze, její plynulostí i ukázněností hostů.

Metodická poznámka: Kodex ČT (6.5) zmiňuje, že: „Moderátoři diskusních pořadů České televize jsou povinni zachovávat nestrannost. Divák by neměl z jejich vystupování v pořadu poznat, jaký k diskutovanému problému nebo diskutujícím zaujímají postoj.“ Analýza má kritérium, kterým lze moderátorova nestrannost posoudit – konfrontačnost. Ukazatelem je typ promluv adresovaných jednotlivým hostům (zda se jedná o konfrontační, neutrální, nebo vstřícný typ repliky) – viz snímek 15. Metodologie tak dovoluje porovnávat objektivitu přístupu moderátora k politickým stranám, zástupcům koalice/opozice i jednotlivým hostům pořadu. Za neobjektivnější je v rámci tohoto hlediska považována ta relace, která dlouhodobě vykazuje stabilní míru konfrontačnosti vůči hostům.

Konfrontačnost na stranické úrovni – relativně (OVM 1 a 2, 1P 2015), počet replik moderátora

MODERÁTOR: konfrontačnost

Konfrontačnost k jednotlivým hostům – TOP10 s nejvyšší a TOP10 s nejnižší mírou konfrontačnosti (OVM 1 a 2, 1P 2015)

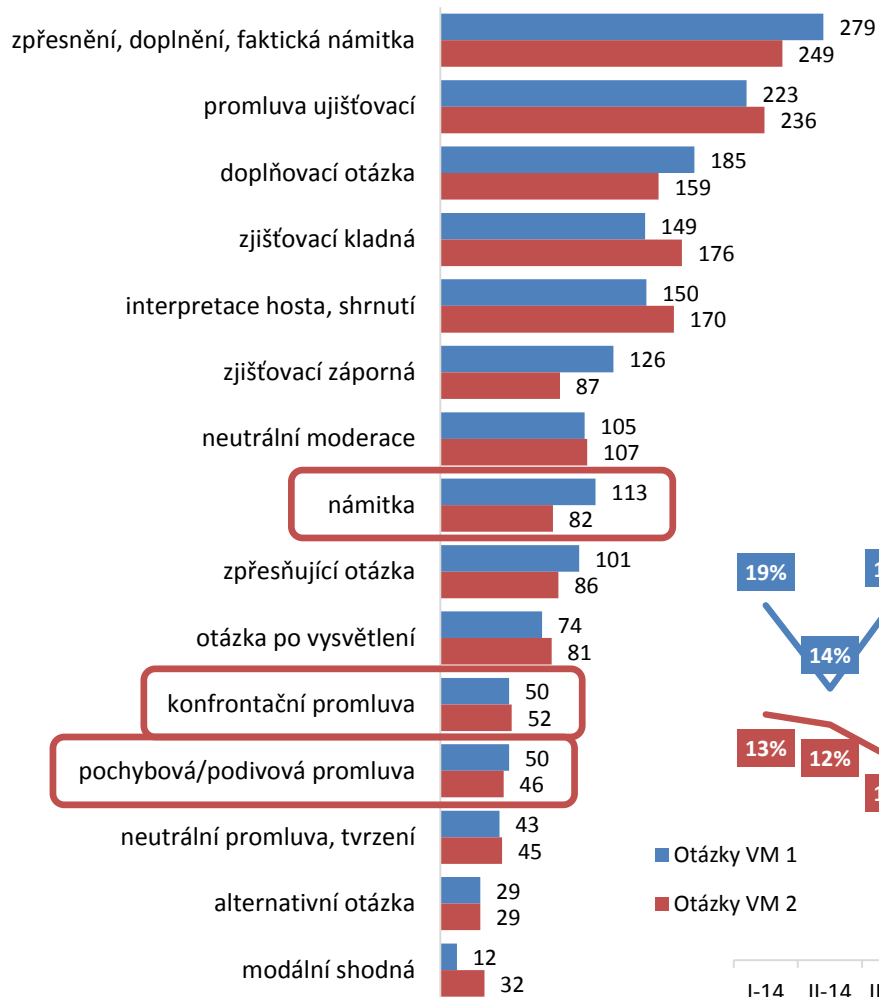
Častěji než v každé třetí replice konfrontoval Václav Moravec 4 hosty diskuzí. Miroslavu Kalouskovi kritizujícímu výběr daní a stav státního rozpočtu moderátor připomínal stav věcí za doby politikova vedení Ministerstva financí, Adrianu Krnáčovou konfrontoval s magistrátními problémy s dostavbou tunelu Blanka a projektem Opencard, s generálním ředitelem SŽDC Pavlem Surým diskutoval o (ne)efektivitě železničních staveb a podobné téma týkající se tentokrát silničních staveb připomínal předsedovi představenstva Eurovie Martinu Borovkovi.

Pozn.: hosté s minimálně 20 moderátorovými replikami.

datum	host	konfrontačnost
15. 3. 2015	Kalousek Miroslav (TOP 09)	37 %
29. 3. 2015	Krnáčová Adriana (ANO)	36 %
1. 3. 2015	Surý Pavel (ČSSD)	34 %
11. 1. 2015	Borovka Martin (Eurovia CS)	34 %
14. 6. 2015	Faltýnek Jaroslav (ANO)	31 %
31. 5. 2015	Langšádlová Helena (TOP 09)	30 %
22. 2. 2015	Bendl Petr (ODS)	30 %
28. 6. 2015	Sobotka Bohuslav (ČSSD)	29 %
28. 6. 2015	Wagenknecht Lukáš (ANO)	29 %
10. 5. 2015	Stanjura Zbyněk (ODS)	28 %
3. 5. 2015	Wagnerová Eliška (SZ)	7 %
7. 6. 2015	Singer Miroslav (ČNB)	7 %
12. 4. 2015	Přibáň Jiří	6 %
3. 5. 2015	Šlechtová Karla (ANO)	6 %
7. 6. 2015	Keller Jan (ČSSD)	5 %
14. 6. 2015	Zahradil Jan (ODS)	5 %
12. 4. 2015	Pithart Petr (KDU-ČSL)	5 %
24. 5. 2015	Heger Leoš (TOP 09)	3 %
18. 1. 2015	Bělohradský Václav	0 %
25. 1. 2015	Rychetský Pavel (ÚS)	0 %

MODERÁTOR: konfrontačnost

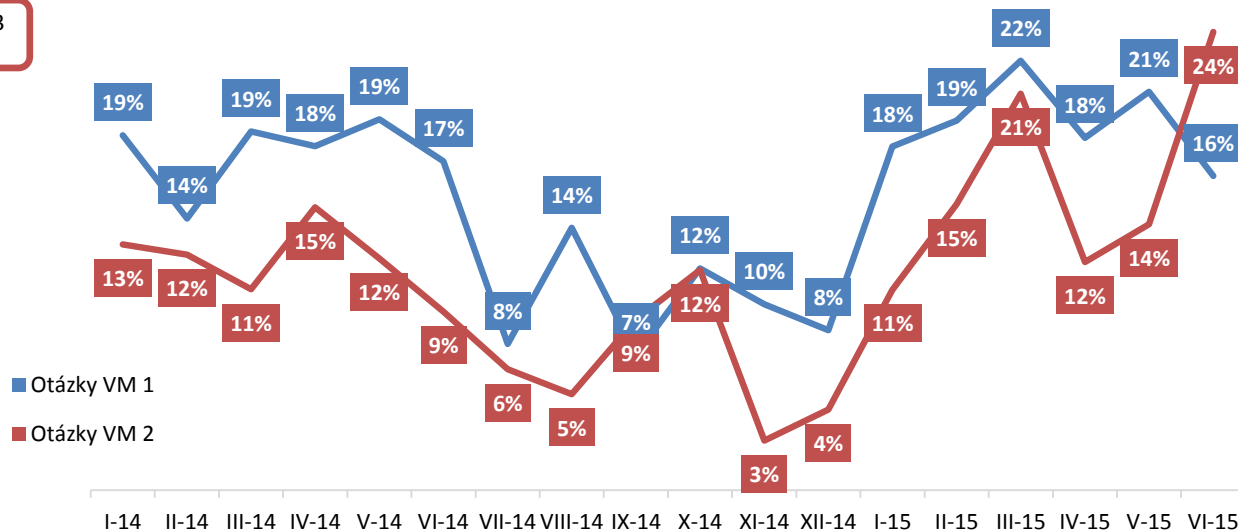
Typy moderátorových replik – TOP15 (OVM 1 a 2, 1P 2015), počet replik moderátora, báze: 3497 replik moderátora

Pozn.: zvýrazněny jsou repliky konfrontační

Skladba a (ne)ukázněnost politických hostů a především citlivá témata diskuzí logicky způsobila nárůst hodnot konfrontačnosti Václava Moravce během 1. pololetí roku 2015 – moderátor vyslovil významný počet námitek i pochybových promluv. Zmíněný nárůst působí na první pohled velmi výrazně především proto, že v listopadu a prosinci roku minulého byla vydání Otázek spíše bilanční, nepolitická a tedy nekonfliktní a nekonfrontační. Oproti 1. pololetí roku 2014 je ale zmiňovaný nárůst pouze minimální.

Konfrontačnost – meziroční srovnání (OVM 1 a 2, rok 2014 a 1P 2015), míra konfrontačnosti

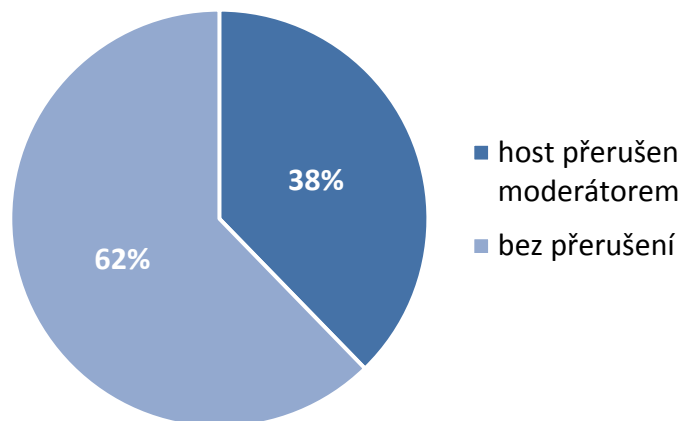
MODERÁTOR: konfrontačnost

Typologie replik moderátora – valuační relace

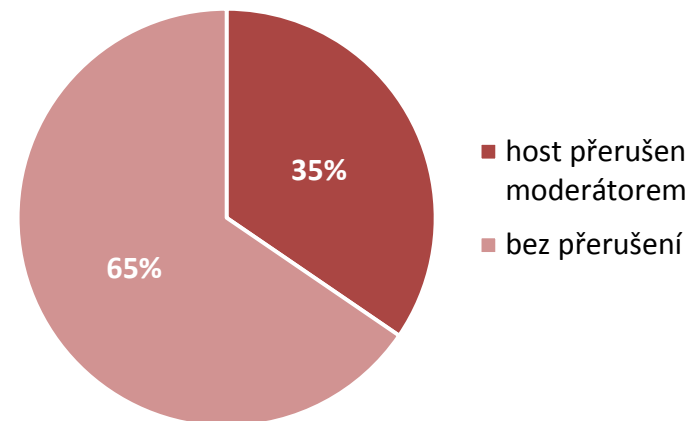
Typ promluvy	Hodnota	Příklad:
doplňovací	neutrální	"Jakou částku jste vyčlenili na bezpečnostní opatření?"
zjišťovací kladná/shodná	neutrální	"Budou učebnice bezplatné i příští rok?"
zjišťovací záporná/neshodná	konfrontační	"Není to spíš naopak?"
tvrzení	neutrální	"Je známo, že v Číně nejsou respektována lidská práva."
moderace	neutrální	"Dovolte, abych vás přerušil. Budeme muset přejít k dalšímu tématu."
alternativní	neutrální	"Jste pro registrované partnerství, nebo pro ně ve Sněmovně ruku nezvednete?"
zpřesňující otázka	neutrální	"Vy pořád mluvíte obecně. Můžete říct nějaká konkrétní jména?"
oprava vl. promluvy	neutrální	"Ano, máte pravdu. Nejedná se o Radu Evropy, ale o Evropský parlament."
poznámka, zpřesnění	neutrální	"Nikoli deset milionů, myslel jste deset tisíc zaměstnanců."
obhajoba vl. promluvy	neutrální	"Myslím, že ta otázka tady má své místo."
vysvětlení vl. promluvy	neutrální	"Chtěl jsem tím jen upozornit na fakt, že menšinám je věnována malá pozornost."
ujišťovací promluva	neutrální	"Vaši poslanci jsou proti, je to tak?"
modální shodná	neutrální	"Proč se v televizi objevuje násilí?"; "Jak je možné, že Romové nesmějí vycestovat?"
modální neshodná	konfrontační	"Proč se nedohodnete?"
pochybová/podivová	konfrontační	"Jak je možné, že vláda dosud vládne, když jste s ní tak nespokojeni?"
výzva, napomenutí	neutrální	"Neuhýbejte před mou otázkou!"
omluva hostu	neutrální	"Já se vám teď musím omluvit za to, že jsem mystifikoval ..."
způsobová/důvodová	neutrální	"Jak předejít mezinárodnímu konfliktu?"
otázka po vysvětlení	neutrální	"Co to znamená parametrické nastavení?"
vymiňovací	konfrontační	"Uznejte přece, že zbraně by z vrtulníků padat neměly."
interpretace hosta	neutrální	"Pokud tomu dobře rozumím, pak současné státní dotace železnici považujete za nevyhovující."
konfrontační jiná	konfrontační	(klasifikována např. neobvyklou intonací atp.)
humor, zlehčení	konfrontační	"Když mluvíte o akupunkturu, jakoby mě píchaly desítky jehliček."
námítka	konfrontační	"Nicméně ..."; "Ale před chvílí jste říkal ..."
destruktivní	konfrontační	„Kde žijete? Promiňte, pane viceguvernére, kde žijete? V Česku myslíte, že vítězů zdravý rozum?“
vstřícná	vstřícná	"Byl jsem ve vojenské nemocnici. Viděl jsem tam vaši vizitku a slyšel jsem na vás jen samou chválu. Myslím na vaše lékařské umění."

MODERÁTOR: plynulost diskuze

Poměr dokončených a přerušných replik hosta – OVM 1
(1P 2015)

Poměr dokončených a přerušných replik hosta – OVM 2
(1P 2015)

Václav Moravec v obou částech relace udržoval podobně vysokou míru plynulosti diskuze. To znamená, že ve dvou třetinách případů nechával hosty domluvit bez vstoupení do řeči. Zbývající třetina moderátorových replik reagovala na aktuální situaci rozhovorů, kdy Václav Moravec pokládal zpřesňující a doplňující otázky, usměrňoval neukázněné hosty a posouval diskuzi směrem k faktickým výsledkům. S plynulostí diskuze velmi úzce souvisí i ukázněnost jednotlivých hostů, kteří mohou svými vyhýbavými odpověďmi nebo vstupováním do řeči moderátora i diskuzních partnerů významně, často negativně, ovlivňovat právě plynulost. Aspektu ukázněnosti se podrobněji věnují snímky [17](#) a [24](#).

Metodická poznámka: V Kodexu ČT (6.5) stojí: „Moderátoři vždy iniciují otevřenou výměnu názorů mezi pozvanými diskutujícími, současně však dbají na dodržování pravidel čestně vedené diskuse.“ Moderátor by měl v diskusi určovat řád, pokud je host neukázněný, neodpovídá na danou otázku adekvátně, může jej moderátor přerušit. Jsou-li však hosté ve svých replikách přerušováni častěji, může to mít negativní vliv na plynulost diskuze.

MODERÁTOR: plynulost diskuze

Podíl přerušení jednotlivých hostů – TOP10 (OVM 1 a 2, 1P 2015; hosté s nejméně 20 replikami)

datum	host	podíl přerušení
12. 4. 2015	Tomšík Vladimír (ČNB)	60 %
12. 4. 2015	Komárek Martin (ANO)	58 %
28. 6. 2015	Sobotka Bohuslav (ČSSD)	58 %
8. 3. 2015	Válková Helena (ANO)	58 %
15. 2. 2015	Němeček Svatopluk (ČSSD)	57 %
24. 5. 2015	Heger Leoš (TOP 09)	56 %
21. 6. 2015	Hornochová Simona (ANO)	56 %
29. 3. 2015	Krnáčová Adriana (ANO)	54 %
1. 3. 2015	Zaorálek Lubomír (ČSSD)	52 %
19. 4. 2015	Topolánek Mirek (nestr.)	52 %

Metodická poznámka: Rozdíl mezi vstupováním Václava Moravce do promluv hostů a jejich mírou nekázně poukazuje na to, jak dalece se snaží moderátor diskuzi ovlivňovat. Platí, že při neukázněnosti hosta, do které se počítá skákání do řeči a nedržení se daného tématu by moderátor měl zasáhnout. Ideálně by rozdíl měl být vyrovnaný. Pokud převažují kladné hodnoty, znamená to, že jsou hosté spíše přerušováni moderátorovými poznámkami, glosami, námitkami. Pokud jdou hodnoty do záporu, je moderátor shovívavý k nekázní aktérů diskuze.

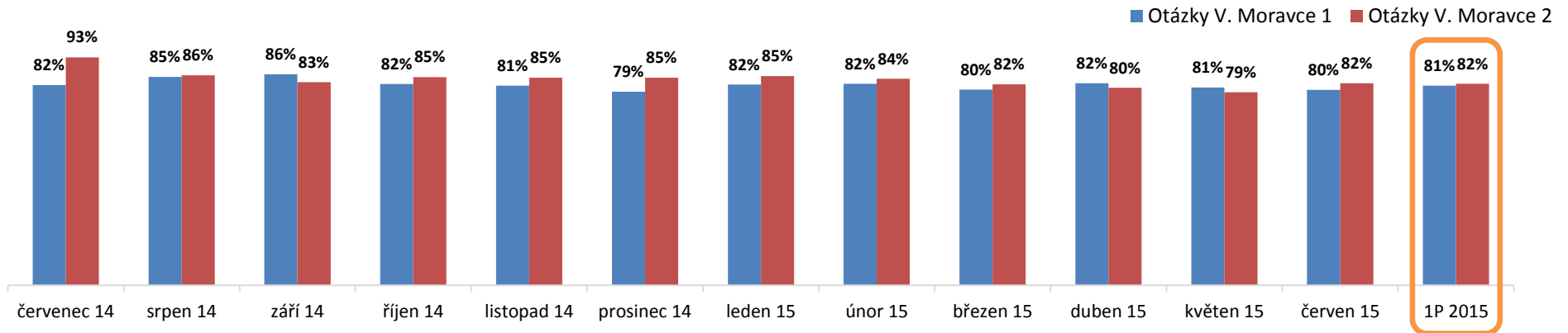
Spíše nepříznivý vliv na plynulost diskuze měl moderátor v případech, kdy hosty přerušoval častěji než ve dvou replikách z pěti. Opačným extrémem bylo vystoupení Petra Fialy z 19. 4. (předseda ODS patřil k nejméně ukázněným hostům i v minulém roce). Data ukazují, že politik nerespektoval autoritu moderátora ani svého komunikačního partnera a premiéra Bohuslava Sobotky a přerušil 3 čtvrtiny jejich replik svými často nevěcnými poznámkami.

Rozdíl mezi přerušováním moderátorem a nekázní hosta (OVM 1 a 2, 1P 2015)

datum	host	podíl přerušení	podíl nekázně	rozdíl
24. 5. 2015	Heger Leoš (TOP 09)	56 %		56 %
21. 6. 2015	Hornochová Simona (ANO)	56 %		56 %
8. 2. 2015	Hůle Daniel (Člověk v tísni)	55 %		55 %
8. 3. 2015	Válková Helena (ANO)	58 %	7 %	51 %
7. 6. 2015	Ondráčka David (Transp. Int.)	50 %		50 %
19. 4. 2015	Konečná Kateřina (KSČM)	53 %	5 %	47 %
29. 3. 2015	Krnáčová Adriana (ANO)	54 %	8 %	46 %
1. 3. 2015	Fiala Petr (ODS)	34 %	45 %	-11 %
14. 6. 2015	Zahradil Jan (ODS)	32 %	47 %	-15 %
14. 6. 2015	Faltýnek Jaroslav (ANO)	33 %	50 %	-18 %
3. 5. 2015	Vychopeň Martin (ČAK)	20 %	41 %	-20 %
19. 4. 2015	Sobotka Bohuslav (ČSSD)	25 %	46 %	-21 %
14. 6. 2015	Gazdík Petr (TOP 09 a STAN)	10 %	35 %	-25 %
19. 4. 2015	Fiala Petr (ODS)	38 %	72 %	-34 %

MODERÁTOR: transparentnost

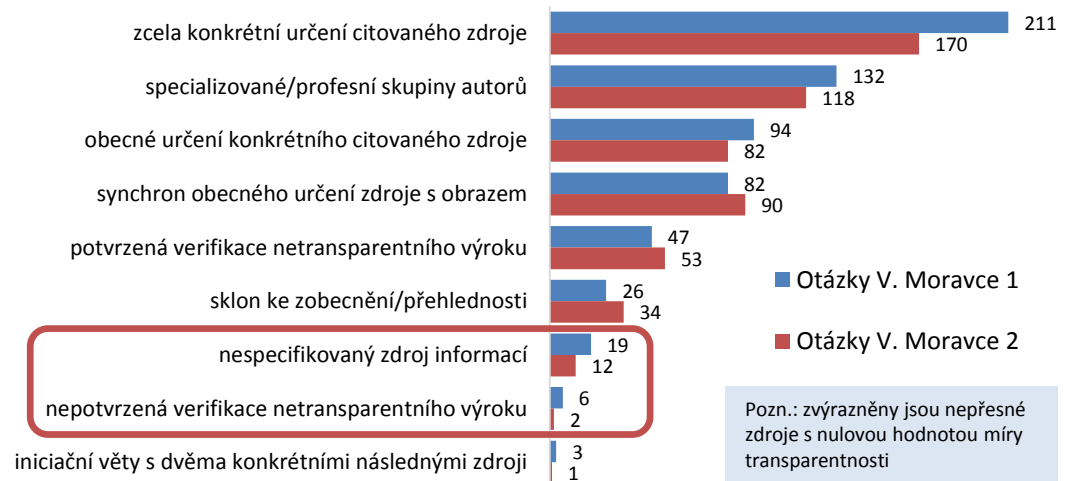
Transparentnost – vývoj v čase (OVM 1 a 2, 1P 2015), míra transparentnosti

Snímek 14 ukázal na výrazný nárůst konfrontačnosti moderátora vůči hostům v 1. pololetí letošního roku. Metodika přitom upozorňuje na souvislost aspektů transparentnosti a konfrontačnosti s kvalitou vedení diskuze moderátorem. V případě, kdy konfrontačnost stoupá na úkor přesnosti v odkazování na externí zdroje, lze práci moderátora označit za méně kvalitní. **Jak ovšem ukazují hodnoty míry transparentnosti, Václav Moravec dlouhodobě dosahuje podobných výsledků a na pokles kvality jeho práce tak nic neukazuje.**

Metodická poznámka: Ukazatel transparentnosti hraje důležitou roli pro důvěryhodnost moderátora diskuze jednak v očích aktérů ve studiu, ale především pro to, do jaké míry je moderátor pozitivně přijímán samotnými diváky. Analýza v této oblasti posuzuje přesnost a preciznost, s níž moderátor zveřejňuje externí zdroje informací. Na stupnici přesné – střední - nepřesné je analyzována ověřitelnost uváděných zdrojů. Viz klasifikace výroků odkazujících na externí zdroje na [snímku 19](#).

Detailní struktura výroků odkazujících k externím zdrojům (OVM 1 a 2, 1P 2015), počet replik moderátora

Pozn.: zvýrazněny jsou nepřesné zdroje s nulovou hodnotou míry transparentnosti

MODERÁTOR: transparentnost

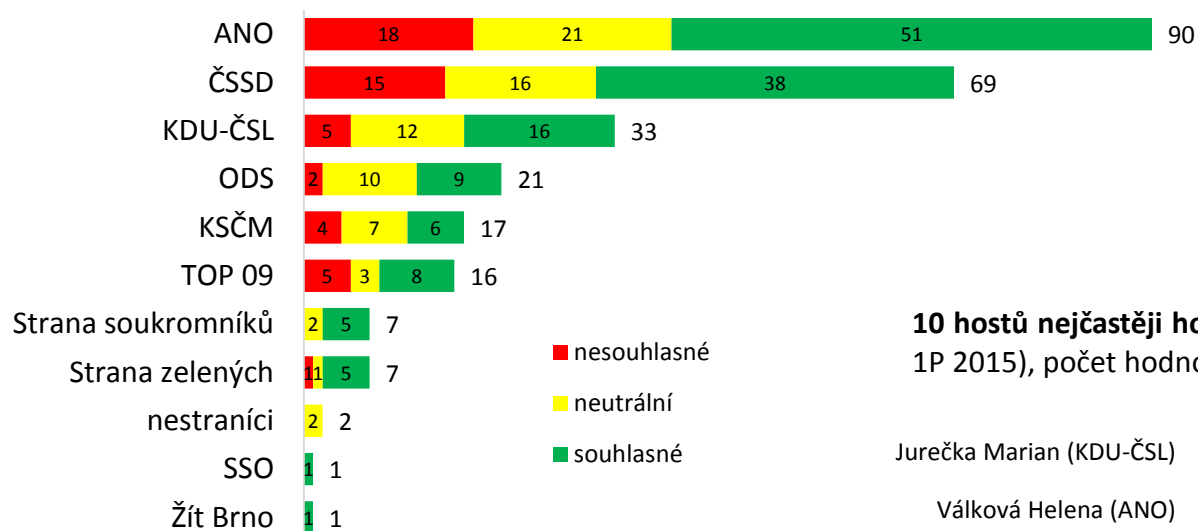
Klasifikace výroků odkazujících na externí zdroje informací

Kategorie	Detailní typologie výroků	Přesnost v %	Příklady
Přesné	zcela přesné určení citovaného zdroje	100%	Typ 1: jméno + médium přenosu informace + datum zveřejnění + v případě méně známých osobností i funkce: "Václav Havel prohlásil v nedělním rozhovoru pro Čro 1 Radiožurnál ...". Typ 2: jméno + funkce + kontextová informace: "Jan Mrázek, náměstek ministra vnitra zodpovědný za organizaci zasedání NATO, uvedl, že ..."
	shoda obecného určení zdroje s obrazem konkrétních zdrojů	100%	zejména v obrazových příspěvcích zpravodajství, např. výpovědi neoznačených lidí v anketě
	obecné určení konkrétního citovaného zdroje	90%	"Podle Stanislava Grosse byl zásah adekvátní."; "Ekonom Jan Sýkora kritizuje ČNB, že nevyhodnocuje adekvátně hospodářskou situaci ..."
	iniciační věty s alespoň dvěma následnými zdroji	90%	"Právníci se domnívají, že harmonizace legislativy bude obtížnější ..." ... následují výpověď alespoň dvou konkrétních právníků
	potvrzená verifikace netransparentního výroku	90%	Respondent potvrzuje pravdivost tvrzení, které bylo převzato z nedostatečně označeného zdroje. Př.: redaktor: "Prý vám není dobře.", respondent: "Ano, mám horečku."
Střední	iniciační věty s jedním konkrétním následným zdrojem	60%	"Podle některých poslanců nepřinese novela nic dobrého." ... následuje výpověď jednoho poslance
	sklon ke zobecnění/přehlednosti	50%	"Podle odpůrců není možné takto paušalizovat ..."; "... ozývají se hlasy napříč politickým spektrem ..."; "... jiní zase říkají, že cena práce je u nás nízká ..."; "... v médiích se objevila informace ..."; "... podle průzkumů veřejného mínění ..."
	specializovaná skupina autorů	50%	označení specializované skupiny autorů, ale žádný konkrétní představitel. "Podle právníků ..."; "Ekonomové se na počínání ČNB dívají s rozpaky."; "Mediální odborníci říkají, že ..."
	neurčený zdroj konkrétní výpovědi	50%	"Ráno jsem v novinách viděl fotografii ..."; "Mám takový materiál a v něm se píše, že ..."
Nepřesné	nespecifikovaný zdroj informací	0%	"prý", "údajně", "proslýchá se", "prosakuji informace", "v kuloárech se šušká", "mluví se o tom", "občas bývá slyšet"
	nepotvrzená verifikace netransparentního výroku	0%	Respondent odmítá pravdivost tvrzení, které bylo převzato z neoznačeného zdroje. Př.: redaktor: "Prý si necháváte říkat guru.", respondent: "To jste slyšel kde? O ničem takovém nevím."
Neklasifikováno	utajený zdroj informací	neklasifikováno	"Zdroj, který si nepřál být jmenován..."; "z dobře informovaných zdrojů, jejichž výpovědi má ČT k dispozici..."

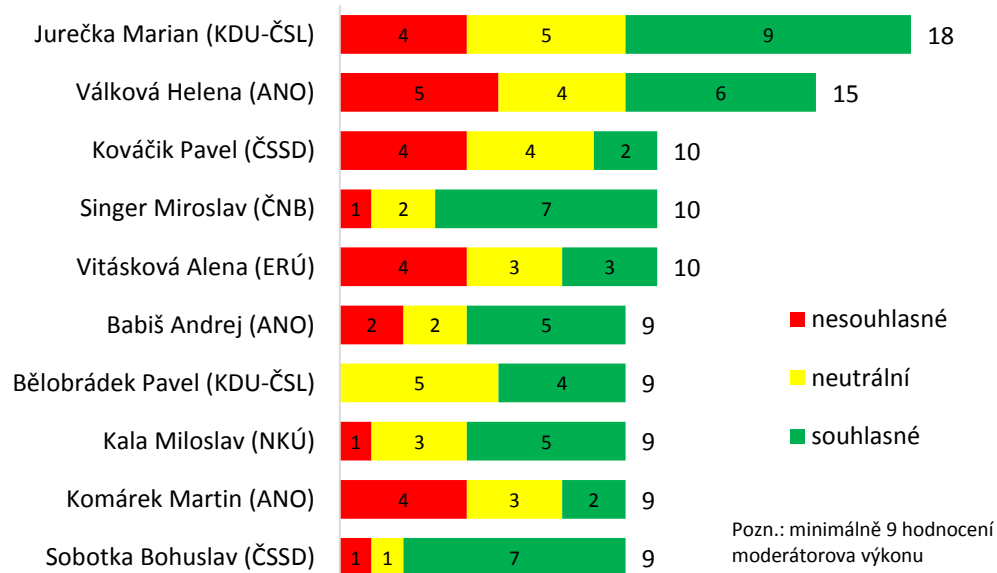
Poznámka: autorem valuačních relací posuzování **transparentnosti a konfrontačnosti** (viz [snímek 15](#)) je Petr Chleboun, který v akademicky uznávaném textu *Projekt kontinuální analýzy diskuzních pořadů českých televizí* (2003) definoval metodiku posuzování zmíněných dvou aspektů. Autor přitom neuvádí „ideální hodnoty“, kterých by mělo být dosahováno, hovoří však o situacích, kdy přehnaně nízké (především v případě transparentnosti), nebo naopak neúměrně vysoké hodnoty (zvláště v případě konfrontačnosti), negativně ovlivňují průběh diskuze a snižují hodnocení kvality práce moderátora.

MODERÁTOR: hodnocení výkonu hosty

Hodnocení moderátorova výkonu zástupci stran (OVM 1 a 2, 1P 2015), počet hodnotících replik

10 hostů nejčastěji hodnotících moderátorův výkon (OVM 1 a 2, 1P 2015), počet hodnotících replik

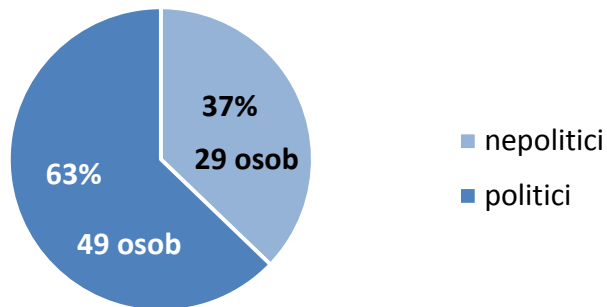
Pozn.: minimálně 9 hodnocení moderátorova výkonu

Hosté pořadu Otázky Václava Moravce se mohou vyjadřovat k výkonu moderátora, ať už se jedná o moderátorem prezentovaná fakta či interpretace jejich tvrzení. Mohou také vznášet výhrady k moderaci jako takové. Grafy přitom ukazují na převahu souhlasných reakcí hostů. Znamená to, že moderátor správně interpretoval vyslovená fakta a nesouhlas s jeho tvrzeními hosté vyjadřovali méně často.

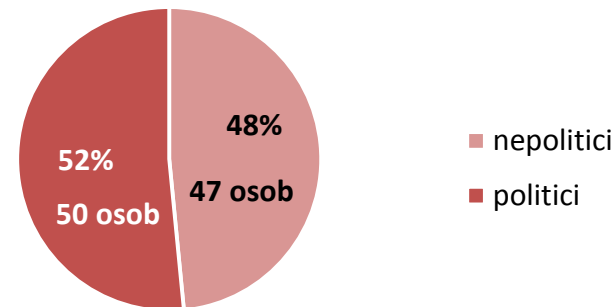
- ✓ Základní zjištění
- ✓ Metodologický úvod
- ✓ Témata
- ✓ Moderátor
- ✓ Hosté
- ✓ Zpravodajsko-publicistické rozhovory
- ✓ Zpracovatel

HOSTÉ: skladba aktérů

Skladba aktérů – OVM 1 (1P 2015)

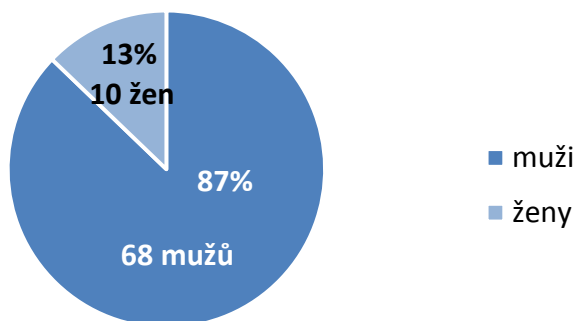

Skladba aktérů – OVM 2 (1P 2015)

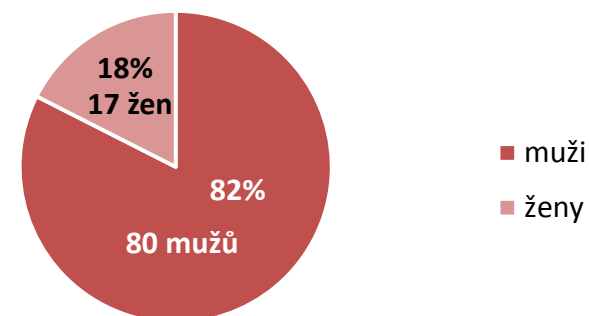

První část Otázek vysílaná na ČT1 hostila téměř stejný počet politiků, jako část druhá vysílaná na ČT24. V poměrném vyjádření šlo ovšem o výrazný rozdíl v rozložení politiků a nepolitiků. Ženami, které se diskuzí účastnily, byly Iveta Radičová, Lenka Bradáčová, Eva Zamrazilová, Zuzana Roithová, Soňa Marková, Helena Válková, Adriana Krnáčová, Kateřina Konečná, Věra Jourová, Eliška Wagnerová, Karla Šlechtová, Vladimíra Dvořáková, Jana Černochová, Magda Faltová, Michaela Marksová, Helena Langšádlová, Alena Vitásková a Simona Hornochová.

Zastoupení žen – OVM 1 (1P 2015)

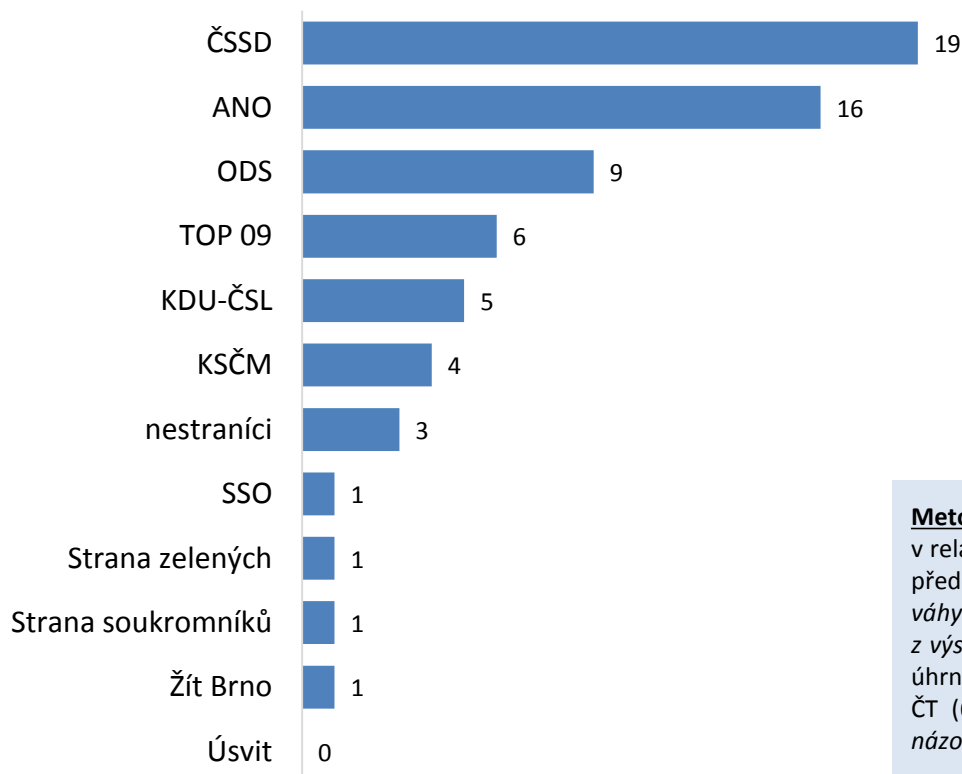

Zastoupení žen – OVM 2 (1P 2015)

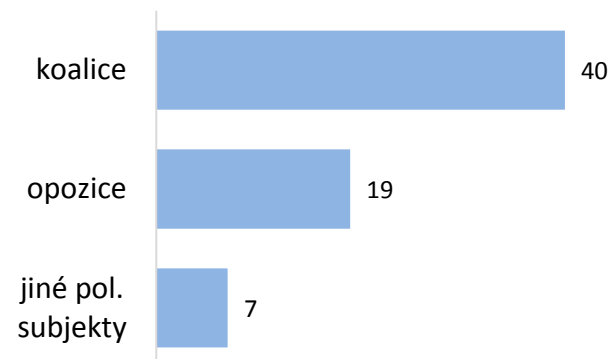

HOSTÉ: skladba aktérů

Politická příslušnost hostů (identické účasti v OVM 1 a 2, 1P 2015)

Politická příslušnost hostů – rozložení „koalice vs. opozice“ (OVM 1 a 2, 1P 2015)

Metodická poznámka: V zásadě by mělo platit, že poměrná účast politických subjektů v relacích má zhruba odpovídat četnosti jejich zastoupení v zastupitelských orgánech, především v PSP ČR. Kodex ČT (6.2) uvádí, že „Vyváženost se posuzuje zejména podle váhy jednotlivých politických stran v demokratické společnosti odvozené především z výsledků voleb do hlavních orgánů zastupitelské demokracie.“ Zároveň by měl být v úhrnu zajištěn přibližně stejný prostor zástupcům vládních stran a opozice. V Kodexu ČT (6.1) je tento požadavek formulován tak, že „Česká televize dbá, aby hlavní názorové proudy dostaly rovnoměrný prostor k vyjádření.“

Hosty Otázek byli v první polovině roku výrazně častěji zástupci vládní koalice ČSSD, ANO a KDU-ČSL. Podobná situace nastala i ve zpravodajsko-publicistických rozhovorech (více [snímek 30](#)). V uplynulých 18 měsících se otázek účastnil pouze jediný zástupce Úsvitu.

20 nejméně ukázněných aktérů diskuzí (OVM 1 a 2, 1P 2015)

datum	host	podíl nekázně
19. 4. 2015	Fiala Petr (ODS)	72 %
14. 6. 2015	Faltýnek Jaroslav (ANO)	50 %
22. 3. 2015	Babiš Andrej (ANO)	50 %
14. 6. 2015	Zahradil Jan (ODS)	47 %
19. 4. 2015	Sobotka Bohuslav (ČSSD)	46 %
1. 3. 2015	Fiala Petr (ODS)	45 %
3. 5. 2015	Vychopeň Martin (ČAK)	41 %
14. 6. 2015	Kováčik Pavel (KSČM)	41 %
17. 5. 2015	Černochová Jana (ODS)	38 %
14. 6. 2015	Gazdík Petr (TOP 09 a STAN)	35 %
26. 4. 2015	Březina Tomáš (podnikatel)	34 %
12. 4. 2015	Komárek Martin (ANO)	32 %
25. 1. 2015	Vondra Alexandr (ODS)	30 %
15. 3. 2015	Kalousek Miroslav (TOP 09)	28 %
14. 6. 2015	Zaorálek Lubomír (ČSSD)	25 %
8. 3. 2015	Mejstřík Michal (ekonom)	25 %
1. 3. 2015	Zaorálek Lubomír (ČSSD)	25 %
24. 5. 2015	Středula Josef (ČMKOS)	23 %
19. 4. 2015	Topolánek Mirek (nestr.)	22 %
10. 5. 2015	Žák Zdeněk	21 %

Metodická poznámka: Na úrovni projevu aktérů diskuze umožňuje analýza zkoumat jejich kázeň, resp. nekázeň. Tento parametr hodnotí formální kázeň, nakolik hosté vstupují do moderátorových replik, nebo do promluv partnerů diskuze. Je zde zohledněna i obsahová kázeň – tedy to, zda se host drží tématu vzneseného moderátorem.

Petr Fiala pronesl v diskuzi s Bohuslavem Sobotkou celkem 129 replik, přičemž 93 z nich zahájil vstoupením do řeči Václava Moravce nebo předsedy vlády. Svou nekázní tak navázal na své výkony z minulého roku, kdy v obou případech patřil mezi 20 nejméně ukázněných hostů.

Vysokou míru nekázně projevovali i Andrej Babiš a jeho stranický podřízený z hnutí ANO Jaroslav Faltýnek. Subjektivní pocit diváka diskuze z 14. června mohl být takový, že ačkoliv se Jaroslav Faltýnek snaží držet role sympatického politika, nedokáže dodržovat pravidla diskuze a neustále přerušuje promluvy Václava Moravce a diskuzních partnerů Petra Gazdíka a Pavla Kováčika.

- ✓ Základní zjištění
- ✓ Metodologický úvod
- ✓ Témata
- ✓ Moderátor
- ✓ Hosté
- ✓ Zpravodajsko-publicistické rozhovory
- ✓ Zpracovatel

Poznámka: zpravodajsko-publicistické rozhovory jsou posuzovány obdobnou, ovšem „zjednodušenou“, metodikou, jako diskuzní pořad Otázky Václava Moravce. V obou typech relací jsou shodně posuzovány aspekty **tematizací, transparentnosti a konfrontačnosti**. Nicméně, vzhledem k rozdílnému dramaturgickému řešení relací, kdy v případě diskuzních pořadů jde především o **diskuzi** vyššího počtu **vzájemně reagujících** osob, kdežto v případě **zpravodajsko-publicistických rozhovorů** o **interakce moderátora a** (téměř výhradně) jediného **hosta**, je na moderátory diskuzních pořadů pohlíženo pomocí vyššího počtu kvalitativních kritérií (schopnost usměrňovat diskuzi a neukázněné hosty, vliv moderátora na plynulost diskuze, hodnocení interpretací a tvrzení moderátora samotnými účastníky diskuze a dalšími). Všechna tato kritéria lze uplatňovat i na zpravodajsko-publicistické rozhovory, vzhledem k popsaným rozdílnostem však nepovažujeme některá kritéria za zcela nezbytná a jejich vynechání za „ztrátu“. Spíše jde naopak o výběr pouze těch nejrelevantnějších kritérií a analytických zjištění.

ROZHOVORY: Hyde Park, Interview ČT24

Tematické kategorie vydání Hyde Parku a Hyde Parku Civilizace (1P 2015), počet vydání pořadu

Tematické kategorie vydání Interview ČT24 (1P 2015), počet vydání pořadu

Námětem 36 vydání zpravodajsko-publicistických rozhovorů byla témata z kategorie *Evropské unie*. Moderátoři navazovali především na aktuální zahraničně-politickou, bezpečnostní a hospodářskou situaci zemí EU, tedy na vztahy EU vůči Ukrajině a Rusku, příliv imigrantů a dluhovou krizi Řecka.

Opomenuty nebyly ani sportovní události, jako Halové mistrovství Evropy v atletice, Mistrovství světa v ledním hokeji nebo korupční kauza Vladimíra Růžičky a tzv. odchovné mladých hokejistů.

ROZHOVORY: Hyde Park, Interview ČT24

Nejčastější témata vydání Hyde Parku a Hyde Parku Civilizace (1P 2015), počet vydání pořadu

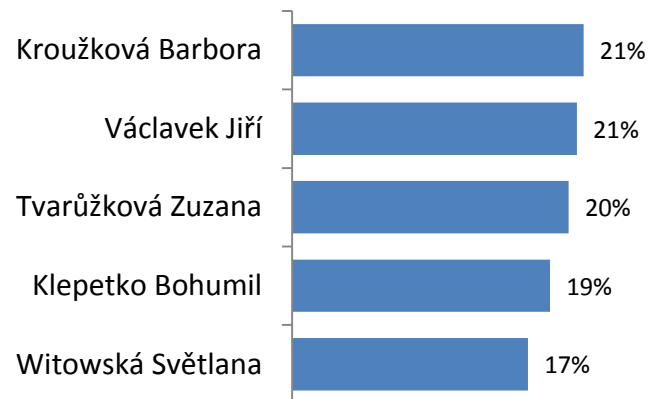
Nejčastější témata vydání Interview ČT24 (1P 2015), počet vydání pořadu

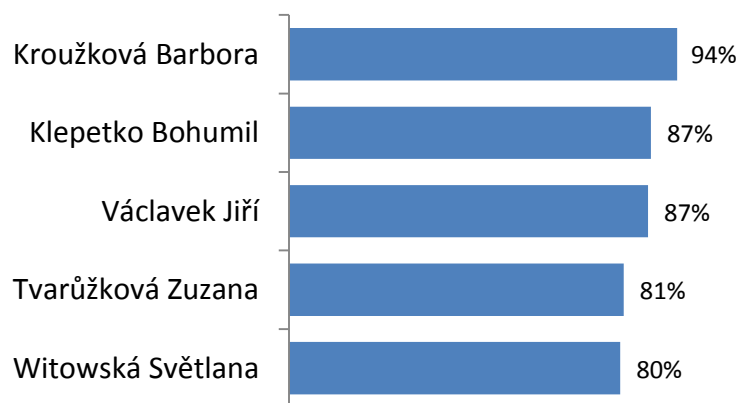
K výročí 70. let od skončení II. světové války byla vysílána speciální vydání Hyde Parku i Interview ČT24. Sérii přitom tematicky předcházely už rozhovory z ledna, které tematizovaly osvobození koncentračního tábora v Osvětimi.

ROZHOVORY: Hyde Park, Interview ČT24

Konfrontačnost moderátorů v rozhovorech s politiky (1P 2015), podíl konfrontačních replik

Transparentnost citovaných zdrojů v rozhovorech s politiky (1P 2015), průměrná transparentnost zdrojů

7 nejvíce a 7 nejméně konfrontačních vydání (1P 2015; hosté s alespoň 20 replikami)

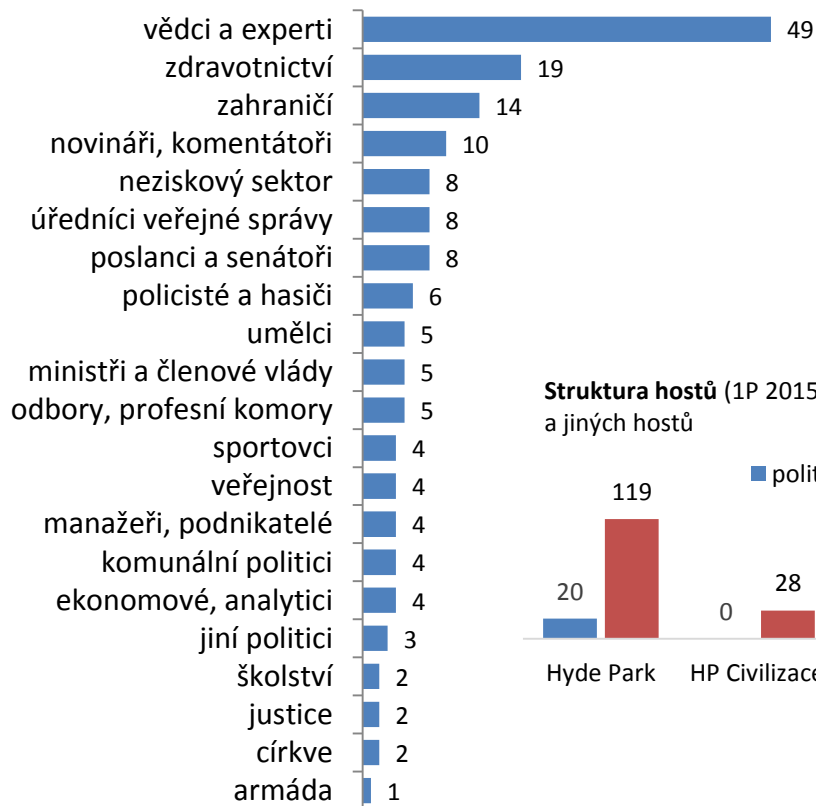
datum	pořad	moderátor	host	konfr.
17. 4. 2015	Interview ČT24	Witowská Světlana	Mynář Vratislav (SPO)	37 %
10. 3. 2015	Hyde Park	Klepetko Bohumil	Vondra Alexandr (ODS)	34 %
10. 2. 2015	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Faltýnek Jaroslav (ANO)	33 %
20. 1. 2015	Interview ČT24	Witowská Světlana	Černochoch Marek (Úsvit)	32 %
2. 6. 2015	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Fiala Petr (ODS)	32 %
12. 5. 2015	Hyde Park	Václavek Jiří	Jedlička Vít (SSO)	30 %
14. 4. 2015	Interview ČT24	Witowská Světlana	Březina Karel (ČSSD)	30 %
14. 1. 2015	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Fiala Petr (ODS)	7 %
15. 1. 2015	Interview ČT24	Tvarůžková Zuzana	Hašek Michal (ČSSD)	5 %
26. 6. 2015	Interview ČT24	Witowská Světlana	Fischer Jan (nestr.)	4 %
6. 1. 2015	Interview ČT24	Witowská Světlana	Bělobrádek P. (KDU-ČSL)	3 %
20. 2. 2015	Interview ČT24	Witowská Světlana	Gabal Ivan (KDU-ČSL)	3 %
25. 5. 2015	Interview ČT24	Witowská Světlana	Pithart Petr (KDU-ČSL)	0 %
9. 6. 2015	Hyde Park	Klepetko Bohumil	Ježková Alena (KDU-ČSL)	0 %

Metodika posuzování míry **transparentnosti** a **konfrontačnosti** moderátorů vychází z metodiky, kterou jsou dlouhodobě hodnoceny diskuzní (Otázky Václava Moravce) a publicistické (Reportéři ČT) pořady.

Moderátorky Interview ČT24 dosahovaly podobných hodnot míry transparentnosti jako Václav Moravec v Otázkách. Svým profilem a dramaturgií jsou tyto pořady velmi podobné a lze je s jistou mírou zjednodušení právě v aspektu transparentnosti porovnávat. V případě Hyde Parku postaveného na písemných a telefonických dotazech diváků je situace odlišná a spíše neporovnatelná.

ROZHOVORY: hosté Hyde Parku, Interview ČT24

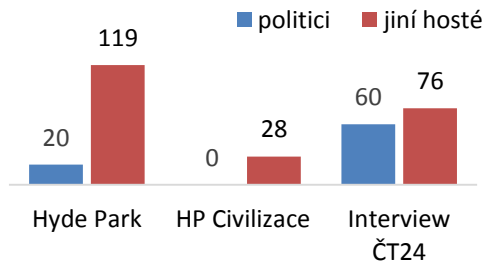
Kategorie hostů Hyde Parku a Hyde Parku Civilizace
(1P 2015), počet účastí

Kategorie hostů Interview ČT24 (1P 2015),
počet účastí

Struktura hostů (1P 2015), počet politiků a jiných hostů

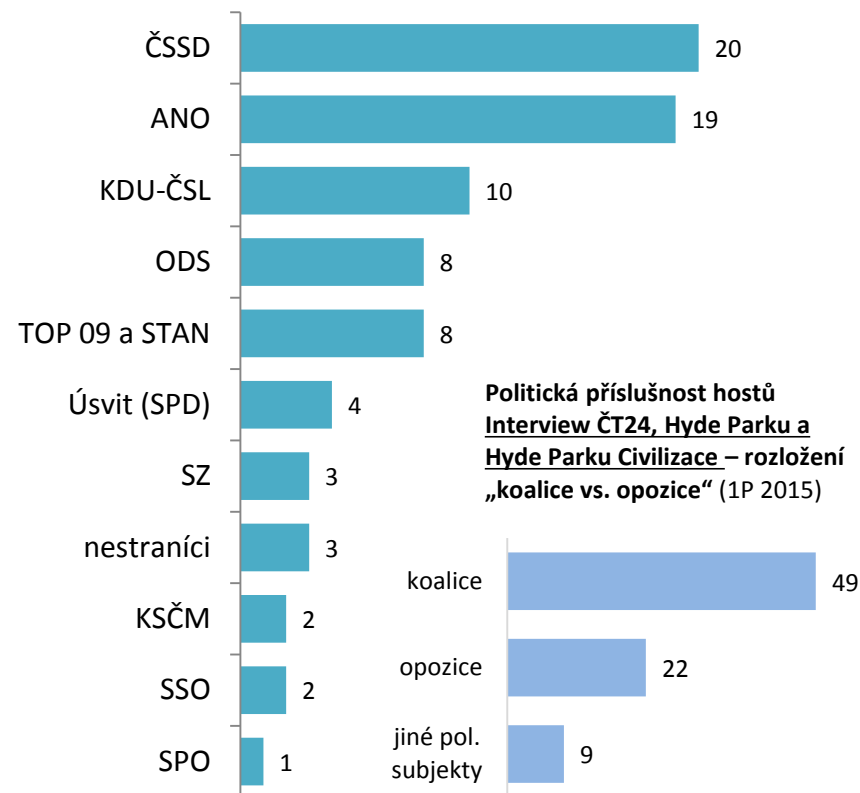
Hosty Hyde Parku, Hyde Parku Civilizace a Interview ČT24 bylo i 22 zahraničních osobností. Mezi jinými to byli například spisovatel Jo Nesbø, izraelský velvyslanec Gary Koren, dcera sovětského maršála I. S. Koněva Natalja Koněvová nebo „lovci nacistů“ Serge a Beate Klarsfeldovi.

ROZHOVORY: hosté Hyde Parku, Interview ČT24

Nejčastější hosté Interview ČT24, Hyde Parku a Hyde Parku Civilizace (1P 2015), hosté s alespoň dvěma účastmi

Stropnický Martin (ANO)	4	Filip Vojtěch (KSČM)	2
Fiala Petr (ODS)	3	Drbohlav Andrej	2
Chládek Marcel (ČSSD)	3	Romancov Michael	2
Dlouhý Vladimír	2	Robejšek Petr	2
Šabatová Anna	2	Pánek Šimon	2
Černocho Marek (Úsvit)	2	Zaorálek Lubomír (ČSSD)	2
Cajthamlová Kateřina	2	Mendel Miloš	2
Pavel Petr	2	Jurečka Marian (KDU-ČSL)	2
Šedivý Jiří	2	Havlíček Karel	2
Fištejn Jefim	2	Krnáčová Adriana (ANO)	2
Dienstbier Jiří (ČSSD)	2	Bělobrádek Pavel (KDU-ČSL)	2
Kavan Jan	2	Rupnik Jacques	2
Řok Dan (ANO)	2	Faltýnek Jaroslav (ANO)	2

Zastoupení představitelů politických stran Interview ČT24, Hyde Parku a Hyde Parku Civilizace (1P 2015), počet účastí

Navážeme-li na skladbu politických hostů Otázky Václava Moravce zobrazenou na [snímku 23](#), součtový podíl zástupců vládní koalice v diskuzních relacích České televize v 1. pololetí byl 88 ku 41. Poměr koaličních a opozičních poslanců ve [sněmovně](#) je 111 ku 89.

- ☑ Základní zjištění
- ☑ Metodologický úvod
- ☑ Témata
- ☑ Moderátor
- ☑ Hosté
- ☑ Zpravodajsko-publicistické rozhovory
- ☑ Zpracovatel

- Media Tenor je přední světovou asociací zabývající se obsahovou analýzou mediálních sdělení a v rámci mezinárodní sítě kanceláří v ČR, USA, Švýcarsku, Vietnamu a JAR jsou detailně analyzována média prakticky z celého světa.
- V roce 1996 byl v České republice zahájen unikátní projekt kontinuální obsahové analýzy klíčových médií, v němž Media Tenor analyzuje, jakými způsoby česká i zahraniční média informují o vybraných tématech, organizacích a osobách. Exkluzivní data Media Tenoru ukazují, které subjekty jsou přítomny v médiích, v souvislosti s jakými tématy, a jak jsou hodnoceny.
- Media Tenor ČR je v rámci asociace kanceláří Media Tenor zodpovědný především za metodologický a technologický vývoj v oblasti analýzy elektronického zpravodajství a publicistiky. Je autorem jedinečné metodologie pro detailní kvalitativní analýzu diskusních a publicistických formátů, která byla pilotně nasazena v České televizi (dodnes trvá) a později také v SABC (JAR), Deutsche Welle nebo STV.

STRUČNÁ HISTORIE MEDIA TENORU:

- 1985: Nakladatelství InnoVatio založeno ve Švýcarsku. Specializace na inovace v oblasti sociálních věd.
- 1994: Media Tenor v Bonnu: První mezinárodní výzkumný institut zaměřený kontinuální obsahovou analýzou médií.
- 1995: InnoVatio iniciovalo vznik International Media Monitor Association ve Washingtonu.
- 1996: Otevření kanceláří partnerských institutů v České republice a Velké Británii.
- 1999: 160 analytiků v Bonnu, Doveru, Lipsku a Ostravě.
- 2000: Otevření partnerských kanceláří v Pretorii a Londýně.
- 2003: 230 analytiků v pěti zemích, nová kancelář v Berlíně.
- 2005: Nové kanceláře v Luganu a Windhoeku (Namibie). Více než 230 analytiků kontinuálně a detailně sleduje více než 200 hlavních médií ve 34 jazycích na všech kontinentech.
- 2007: Vlastníkem Media Tenoru se v Česku stala společnost Media Content Experts. Dále se tak rozšířil analytický záběr.

- Media Tenor pravidelně dává k dispozici výstupy z kontinuálně zpracovávaných dat a studie založené na aplikované obsahové analýze médií. Aktuální studie jsou dostupné na [webových stránkách Media Tenoru](#).

V červenci 2015 zpracoval Media Tenor, spol. s r. o.
Vedoucí projektu: Mgr. Štěpán Sedláček

stepan.sedlacek@mediatenor.cz

<http://www.mediatenor.cz>

tel. +420 596 126 126

Nádražní 923/118

702 00 Ostrava

Česká republika

Tento dokument obsahuje všechna podstatná zjištění výzkumu.
Pokud však některou informaci postrádáte, připravíme Vám ji na požádání.
Budeme rádi za jakékoliv další náměty.